ANUL I No 66 | 4 PAGINI 2 LEI | Duminică 5 Octombrie 1941

Basarabia

Ziarul nouei vieţi româneşti

Redacţia din Bucureşti Bulevardul Lascăr Catargiu, 31 Tel. 2.65.45 | Abonamente: Un an 500 lei, 6 luni 250 lei, Pentru instituţii 1000 lei | Redacţia din Chişinău: Strada Mihail Eminescu, 19 Telefon 302

Pionerii căutători de mine au găsit o mină bolşevică pe care o fac inofensivă

Munca in timp de război

Napoleon Bonaparte pretindea că pentru a câştiga un război sunt necesare trei lucruri: **bani, bani şi iarăşi bani.**

Produs al unei lumi care începea să se organizeze pe baze capitaliste, marele împărat francez intuise rolul covârşitor pe care banul avea să-l joace în viaţa societăţilor create de revoluţia din 1789 şi lansase o sugestivă formulă, destinată să capete mai târziu autoritatea unei legi fundamentale a războiului.

După un secol şi ceva, când Germania naţional-socialistă începe să se pregătească de marele război de astăzi, Adolf Hitler înlocueşte vechea concepţie care oferea banului un rol hotăritor în război, cu o concepţie nouă în care **munca** devine factorul esenţial. Organizând pe baze noi munca germană, marele Fuehrer isbuteşte în câţiva ani să sporească considerabil puterea de producţie a industriei germane şi să creieze, cu ajutorul ei, cea mai puternică armată din câte au fost până acum în lume. In aceeaş vreme, Franţa şi Anglia, deţinătoare a unor imense capitaluri, priveau cu dispreţ uriaşele eforturi ale Germaniei, socotind că aurul lor poate să paralizeze orice lovitură din afară. Cine deţine capitalul cel mai mare va avea victoria, — şi în virtutea acestei concepţii ele continuau să acumuleze nesfârşite capitaluri, fără să le transforme însă în valori utilizabile în război.

Din această cauză, în timp ce întreaga naţiune germană însufleţită de idealurile Statului naţional socialist lucra fără preget în vastul şantier al războiului care se apropia, muncitorimea franceză, organizată pe baze marxiste ţinea întruniri incendiare în care cerea reducerea orelor de lucru; iar muncitorimea engleză o ducea tot într'o grevă pentru a constrânge guvernul să adopte punctul ei de vedere în rezolvarea... problemelor de stat.

Rezultatul acestei stări de lucruri l-am văzut cu toţii: cu tot aurul ei, Franţa s'a prăbuşit în câteva săptămâni; iar Anglia, complect paralizată, cere astăzi pretutindeni ajutoare pentru a-şi mai prelungi un an, doi, agonia. Munca germană a învins pretutindeni trufia aurului. Ea a creat armatei optime condiţiuni de luptă, după cum armata — prin cuceririle ei — a asigurat muncitorului german o stare de prosperitate pe care niciun muncitor din lume nu a avut-o până acum.

Urmând exemplul Germaniei, toate popoarele Europei se silesc astăzi să înlocuiască aurul sterp prin munca rodnică şi creatoare de noui valori materiale şi spirituale. Iar cele care se află în război fac toate sforţările să creieze muncii naţionale un regim capabil să-i sporească la maximum randamentul. Biruinţele se câştigă, fără îndoială, prin puterea armelor. Dar cel care deschide soldatului drumul spre biruinţă este muncitorul. In războiul modern, braţul ostaşului şi acela al muncitorului sunt factorii hotăritori. Contribuţia lor la victoria finală este egală.

Prin decretul lege apărut în ziarele de ieri, a fost creat şi muncii româneşti un regim special de război. Diferitele legiuiri muncitoreşti de până acum au suferit unele modificări necesare pentru activarea la maximum a producţiei noastre de război. Astfel, în anumite sectoare ale industriei autohtone a fost sporit numărul orelor de lucru şi au fost fixate alte norme pentru utilizarea personalului specializat şi nespecializat. Dar în acelaş timp, noul decret lege oferă muncitorimii mult mai bune condiţiuni de lucru, decât până acum. Suprimând concediile, legiuitorul n'a desfiinţat de pildă indemnizaţia de concediu acordată de art. 49 din legea asupra contractelor de muncă. De asemenea noul decret prevede pentru patroni obligaţia de a plăti salariile şi pe timpul orelor pierdute din cauză de forţă majoră, iar pentru orice muncă suplimentară prestată de salariat, fixează deosebit de salarizarea normală un spor de cel puţin 25 la sută. In sfârşit, întreprinderile au mai fost obligate să se îngrijească de apro-

(Continuare în pag. II-a)

VALOAREA SOCIALĂ A MUNCII LA BAZA SERVICIILOR PUBLICE

In recenta şedinţă a Consiliului de miniştri au fost aprobate, în formă definitivă, decretele şi tablourile privitoare la sporurile de salariu ale tuturor salariaţilor Statului, precum şi bazele nouei reforme de armonizare a salariilor.

Hotărîrea Guvernului, anunţată din timp de d. Prof. Mihai A. Antonescu, Preşedintele ad-interim al Consiliului — în afară de bucuria şi siguranţa de existenţă pe care le produce în familiile tuturor slujbaşilor Statului — increstează permanenta grijă pe care Conducerea o acordă, la pas cu conjunctura vremurilor, problemelor de existenţă ale diferitelor categorii de cetăţeni.

Slujbaşul îşi pune deplina încredere în rostuitorii destinului de ţară şi de popor. Prin marile şi grelele probleme interne pe care le rezolvă în concordanţă cu nevoile de azi şi cu anevoioasele posibilităţi ale unor zile excepţionale, Conducerea Statului **dovedeşte o amplă orientare a situaţiei şi o stăpânire a realităţilor. Iar Statul, în complexul de** greutăţi şi de jertfă, prezintă echilibrul unei perfecte garanţii materiale şi morale.

Aceasta mai dovedeşte, că în noi înşine există în orice moment posibilităţi de stăpânire a marilor greutăţi şi de progresive realizări. Ceeace, datorită, fireşte, unei Conduceri pricepute şi cinstite, înseamnă evitarea eventualelor crize, a „crizelor" care ne chinuiau până mai eri şi care se aşezau din când în când de-a curmezişul unei desvoltări normale a vieţii româneşti. Se spulberă astfel o superstiţie primejdioasă. Şi totodată triumfă adevărata credinţă în grăuntele de forţă, de muncă, de disciplină şi de adaptare al poporului român.

D. Prof. Mihai A. Antonescu a mai pus în realizare o idee, căreia este primul care i-a dat expresie şi s'a gândit s'o aşeze temelie de muncă nouă, de devotament faţă de treburile Statului şi ale Naţiunii şi de disciplină susţinută şi creatoare.

E vorba de „primele şi premiile de capacitate şi muncă excepţională", care înscriu în istoria Statului român un capitol nou de epocală importanţă. Justificarea lor este următoarea: „pe lângă sporurile de salarii acordate uniform şi având un caracter de adaptare economică, să se retribuiască în mod special meritele de muncă, valoarea socială a muncii trebuind să stea şi la baza serviciilor publice".

Prin această măsură de înaltă oglindire, d. Prof. Mihai A. Antonescu lansează un exemplu unic în faţa lumii. Pentru prima oară, până la dânsul, Statul îşi aşează temelia de muncă şi progres pe recunoaşterea capacităţii excepţionale, pe promovarea şi stimularea devotamentului în muncă. Câtă deosebire între obiceiul protecţionismului politic de eri şi principiul de azi al aplicării valorilor pe criteriul muncii şi devotamentului către Stat şi Neam. Azi elementele de valoare sunt căutate şi chemate. Eri erau ignorate, neglijate şi depăşite de asaltul mediocrităţilor cu certificat dela partid şi cu cartea de vizită a rudeniei.

Cu fiecare realizare a cârmuirii de ţară nouă, a Mareşalului Antonescu, funcţiunile organizării noastre de Stat şi ale orientării de Naţiune intră tot mai închegate şi mai limpezite în spiritul marelui progres, în linia unei epoci de disciplină nouă şi de sobrietate conştientă, caracteristic epocii actuale care deschide porţile unei culmi pure a civilizaţiei europene.

In acelaş timp, principiul de mai sus creiază atmosfera prielnică şi mijloacele necesare unei tensiuni de încordată activitate, cu rezultate maxime, accelerând forţa de producţie şi randamentul ei, pentrucă în curând Statul şi Naţiunea să fie ridicate şi stabilizate pe linia unei continue ascendenţe.

COMUNITATEA ANTI-BOLŞEVICĂ A EUROPEI

In lupta contra bolşevismului, România aduce nu numai contribuţia de vitejie a armatei sale, ci şi un trecut de vigilentă cunoaştere a pericolului dela răsărit, care îi dă o deosebită autoritate morală astăzi.

In 1919, când nebunia nimicitoare din Rusia încerca să-şi verse valurile ei turburi peste ţările Europei, împingând cu disperare spre apus, zece divizii româneşti, abia ieşite istovite din războiu ţineau piept la Nistru hoardelor roşii desîănţuite. Omenirea n'a cunoscut atunci prăpădul ce o ameninţa, fiindcă zidul de baionete româneşti a oprit puhoiul infecţiei bolşevice. Această primă încercare a revoluţiei comuniste de a se întinde dincolo de graniţele Rusiei, n'a fost o simplă întâmplare; ea a rămas mereu până acum idealul conducătorilor dela Moscova. Ceeace trebuia să înfăptuiască revoluţia propriu zisă a fost codificat de Internaţionala III-a şi s'a numit revoluţia mondială comunistă, obiectiv de luptă şi turburări în toată lumea pe seama plevei de pretutindenea.

România a fost aci, în răsăritul Europei civilizate, o cetate de conştiinţă creştinească antibolşevică şi este astăzi primul factor al colaborării europene pentru stârpirea focarului de sălbătăcie şi păgânătate dela răsărit. Scrisoarea adresată deunăzi de d. Eugen Deloncle, preşedintele Legiunei voluntarilor francezi în lupta contra bolşevicilor, d-lui Mareşal Ion Antonescu, stă mărturie pentru cinstea şi preţuirea ce se arată poporului român. E un document deosebit de măgulitor această scrisoare, dar şi un semn că toată jertfa noastră n'a fost deasurda.

D. Eugen Deloncle, recunoaşte în exemplul de bărbată împotrivire a României la uneltirile dela Moscova Roşie un titlu pentru România şi un îndemn pentru orice popor zelos de rostul său în lume şi de bunurile cucerite pe seama tuturor. Urmând acest exemplu, câţiva oameni patrioţi şi de inimă au pornit în 1936 o acţiune „secretă" contra curentului bolşevic, susţinut de partidele moscovite şi iudaizate zise democrate. Faptul că această acţiune a trebuit să se facă în secret este vrednic de reţinut, fiindcă el dovedeşte câtă putere aveau complicii bolşevicilor în Franţa. Dar se menţionează în această scrisoare şi numele generalului Duseigneur. E bine să se ştie, că acest general francez a fost chinuit până la moarte în închisori, sub diferite învinuiri imaginare, de către aceiaşi complici ai bolşevicilor.

Franţa recunoaşte azi din suferinţele ei şi îşi regăseşte linia ei de viaţă cea adevărată târziu. Iar dorinţa pe care o vădeşte scrisoarea d-lui Deloncle de a urma exemplul de bărbăţie şi de conştiinţă creştină a României este vrednică de toată lauda. Se lămureşte astfel un sentiment de răscruce, care e comun tuturor naţiunilor civilizate ale Europei şi care dă tărie braţelor vânjoase ce luptă biruitoare pe frontul de la răsărit.

D. I. Cucu

NELEGIUIRI PROLETARE

„In război ca la război"— glăsueşte o zicală svârlită de un strateg contemporan semenilor cari urmează din miile de veacuri inevitabila poruncă a firii: lupta pentru viaţă şi moarte...

Fără îndoială, războaiele de altădată nu se aseamănă cu cele de azi decât prin sensul iniţial care determină ridicarea unui semen împotriva altuia. Dela praştia străveche şi până la obuzul de sute de kilograme, e o distanţă de astronomice proporţii. Intre prăbuşirea pietrelor şi buturugilor din vârf de munte asupra adversarului ascuns în „cazematele" de sub crengile coniferelor sau stejarilor dela poalele acestuia şi între bombele lansate cronometric dela ameţitoarea înălţime a „fortăreţelor sburătoare", este o deosebire, vorba românului, ca de la cer la pământ. Totuşi bătăliile presupun o anumită conduită şi o desfăşurare a lor în virtutea unei jurisdicţii unanim adoptate şi consfinţite de beligeranţă. Când aceştia sunt oameni şi nu fiare.

Căci există şi oameni - fiare. Ne-au dovedit-o cu prisosinţă sugătorii de vodcă, mai ales de când au îmbrăcat straiul comunismului. Dacă şi-ar fi acoperit cu această zdreanţă numai goliciunea trupurilor, ar fi avut poate norocul unor circumstanţe uşurătoare. Insă dobitoacele cuvântătoare ale vălatului infernului de pământ, şi-au cătrănit din plin sufletele cu cea mai veninoasă dintre otrăvurile sociale şi morale: bolşevismul.

Nelegiuitele slugi ale caraghiosului proletar din Kremlin, sunt mânate cu biciul şi cu puşca din urmă să lupte împotriva... Crucii! In locul unei „frânte" drepte lepădaţii de Dumnezeu fac cele mai nesăbuite fără de legi. Aşa i-a învăţat călăul care nu s'a săturat de propriul sânge al milioanelor lui de robi. Ei îi execută cu sfinţenie pricazurile ticăloase. Fiindcă nu au nici un simţământ de omenie pârjolesc totul în calea lor — calea veacului. Dau foc caselor şi grânelor ucid vitele, nimicesc până şi ultima fărâmă de agoniseală vrednică a ostenitorilor brazdei lăsând în urmă numai praf şi pulbere.

Ceeace fac dânşii cu prizonierii cari au nefericirea să le cadă în ghiare, nu poate cuprinde o minte sănătoasă. Le scot ochii, le taie urechile, le smulg părul şi limba, îi străpung cu baioneta şi apoi — culme a cruzimii celor mai groaznice barbarii, — le pun sare pe răni, iar în cele din urmă îi stropesc pe nefericiţii ostaşi ai Crucii cu gaz sau benzină şi le dau foc! Iată la ce se pretează „umanitariştii" lui Stalin, al cărui regim constitue o ruşine a civilizaţiei veacului al XX-lea.

Dar nemernicia lor nu se opreşte aici. Ca să-şi „spele" în faţa lumii labele lor murdare de grozăvia fără de legilor, aceste fiare, aceste spurcăciuni cu chipuri ce vor să arate a oameni, pun propriile lor crime fără precedent în istorie, pe seama acelora cari luptă pentru reînălţarea şi biruinţa întreagă a Crucii Răstignitului pe Golgotha.

Procedeul lor este, pe cât de simplu, pe atât de ordinar: citesc spre pildă, într'un ziar străin că „patru supravieţuitori dintr'o grupă germană căzută prizonieră au reuşit să fugă din iadul comunist. Ei povestesc cu o cumplită groază în priviri cum banditii sovietici schingiuesc pe prizonierii germani etc." Iau ştirea înlocuesc cuvintele „grupă germană" cu „grupă sovietică" „iadul comunist" cu „iadul hitlerist" „pe prizonierii germani" cu „prizonierii sovietici" şi... gata nemernicia!

Iată cum luptă căpcăunii măcelarului dela Moscova! Iată cum cea mai decăzută adunătură de seminţii omeneşti, cele mai sălbatice şi mai păgâne hoarde din istoria omenirii, vor prin zăpăcelile lui Marx-Engels-Lenin plus tâmpeniile odioasei cârdăşii Roosevelt-Churchill-Stalin, să răstoarne civilizaţia milenară a lumii. Insă armatele cruciale, vor stârpi din rădăcini şi pentru totdeauna, pe cel mai periculos dintre duşmanii credinţei şi ai progresului: comunismul.

Paul Donici

Tren bolşevic incendiat de bombardamentul aviaţiei, pe frontul transnistrian

VIZITA MM. LL. REGELE ŞI REGINA MAMĂ ELENA LA RAFINĂRIA „CREDITUL MINIER" - BRAZI

MM. LL. Regele şi Regina Mamă Elena au vizitat în ziua de 29 Sept. 1941, orele 10 jum., rafineria şi instalaţiile Societăţii „Creditul Minier", din comuna Brazi.

MM. LL. însoţite de d.na de onoare Catargi d. col. Andronescu, Adjutant Regal şi d. Locot. Vergaeti, ofiţer de ordonanţă, au fost primiţi de d-nii: Costin Stoicescu, Preşedintele Consiliului de Administraţie al Societăţii, Savel Rădulescu, administrator delegat, ing. T. Dobrescu, director general, precum şi de personalul de conducere al rafinăriei.

MM. LL. au vizitat: instalaţiunea de distilaţie primară a ţiţeiului Pipe Still, instalaţia de cracare a păcurei după sistemul Dubbs, instalaţiile de concentrare a gazelor şi de stabilizare a gazolinei, precum şi noua instalaţie de fabricare a Isooctanului.

M. Sa Regele s'a interesat în deosebi de fabricarea benzinei de aviaţie cu înalt indice octanic, la baza căreia stă isooctanul tehnic fabricat în aceste instalaţiuni, unice în Europa.

M. Sa Regele a cerut informaţiuni detailate în toate domeniile fabricaţiunii, cari i-au fost date de d. Vlad Perlea, directorul rafinăriei.

La sfârşit, MM. LL. au vizitat cantina lucrătorilor, instalată în noul local, după cele mai moderne cerinţe de higienă şi confort.

Interesul pe care MM. LL. l-au arătat în vizitarea acestei întreprinderi româneşti, a produs o profundă mulţumire în rândurile lucătorilor şi întregului personal al Societăţii „Creditul Minier".

Instanțe, legi, interpretări

STATUTUL DE AZI AL EVREILOR

VI

Pentru a fi pusă la adăpost meseriaşii şi lucrătorii români, s'a mai venit cu două decizii prin care se opreşte pentru o anumită epocă eliberarea şi preschimbarea titlurilor de capacitate profesională a meseriaşilor şi lucrătorilor evrei, precum şi înregistrarea contractelor de ucenicie ale ucenicilor evrei.

S'au mai luat măsuri ca niciun student născut din ambii părinţi evrei sau numai din tată evreu, indiferent de religie, să nu poată beneficia de avantajele acordate de Stat, pentru schimbul valutar, în vederea continuării studiilor în străinătate. S'au acordat, în mod cu totul restrâns, câteva excepţii fără importanţă.

In felul acesta, s'a pus capăt nesfârşitelor serii de doctori evrei ai facultăţilor din Paris şi alte centre occidentale.

S'au retras evreilor autorizaţiunile pentru funcţionarea sălilor de cinematograf şi a caselor de filme.

Cinematograful, care este un puternic mijloc de propagandă şi educaţie intră astfel pe mâini româneşti, cari vor avea grije să prezinte tineretului şi publicului filme în concordanţă cu interesele noastre educative şi naţionale. In armonie cu orientarea politică a ţării şi cu cerinţele sufleteşti ale Neamului.

Filme de disoluţie morală, de corupţie, de anarhizare a tineretului, nu mai pot apare. Otrăvirea sufletească în masă a tineretului orăşenesc a încetat. Societatea românească a fost astfel pusă la adăpost de perversiunile meşteşugite ale propagandei evreeşti ce căuta să creeze, prin influenţa puternică a ecranului, stări de spirit contrarii comandamentelor superioare de Stat.

Pe de altă parte, Românii au smuls din mâna străinilor încă o pâine furată din avutul lor.

Apoi, s'a decis ca toate magazinele alimentare şi anume: măcelăriile, mezelăriile, lăptăriile, brutăriile, pescăriile, prăvăliile de zarzavat, fructe, vânzările de ouă şi păsări, cantinele, restaurantele, berăriile, bodegile, cârciumile care aparţin evreilor sau sunt conduse de evrei, precum şi magazinele de aceeaşi natură care desfac produsele societăţilor cu capital evreesc, să fie închise în zilele de Duminică şi sărbători legale.

S'a hotărît ca evreii şi societăţile evreeşti nu pot dobândi şi deţine în viitor, sub niciun titlu, vase sau plutitoare, maritime ori fluviale, de orice natură sau denumire, sub pavilion român.

Toate vasele şi plutitoarele menţionate aflate sub pavilion român, care la data de 6 Septembrie 1940, aparţineau evreilor sau societăţilor evreeşti au trecut în patrimoniul Statului din momentul intrării în vigoare a legii, care a avut loc la 4 Decembrie 1940.

Drept indemnitate pentru aceste bunuri intrate în patrimoniul Statului, Statul şi-a luat angajamentul de a elibera obligaţiuni producătoare de o dobândă de 3 la sută, obligaţiuni declarate blocate din chiar momentul emisiunii lor.

Aceste bunuri au fost puse la dispoziţia subsecretariatului de Stat al Marinei, direcţia Navigaţiei Fluviale Române sau Comandamentului Marinei Regale, pentru satisfacerea nevoilor economiei naţionale sau de apărare naţională.

Toate contractele de închiriere, asociaţie şi administraţie, încheiate de un proprietar nevreu şi o persoană evreu, precum şi acelea care privesc în mod general vasele şi plutitoarele vizate de această lege, cu oricine ar fi încheiate, şi oricare le-ar fi natura, sunt reziliate de plin drept, la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Prin această măsură importantă, s'a naţionalizat o nouă ramură de activitate şi anume: navigaţiunea. In adevăr, navigaţiunea este o ramură foarte importantă pentru economia şi apărarea naţională „iar trecerea sa în mâini româneşti", cum se exprimă raportul ce întovărăşeşte legea, este o garanţie că ea va fi desfăşurată în interesul exclusiv al naţiunii.

C. Blănaru

JURNAL DE RĂZBOIU

DE VORBĂ CU PRIZONIERUL CAZAC DANIEL MATVEEVICI FEDORIEV

Pe cazacul Daniel Matveevici Fedoriev, dezertor din armata lui Stalin, l'am cunoscut în lagărul de prizonieri.

Blond, înalt şi lat în spate ca un campion de lupte greco-romane, cu o faţă încadrată de două mustăţi mari răsucite în sus, cazacul Fedoriev era cel mai simpatic dintre prizonierii cari trecuseră prin lagăr.

Zilnic, la sosirea fiecărui convoi, Fedoriev putea fi zărit plimbându-se printre noii prizonieri, căutând mereu pe cineva. Se uita la fiecare cu multă atenţie şi după ce întreaba pe unul câte ceva, trece mai departe la altul, tot timpul având un aer grav şi răsucindu-şi mereu mustaţa lui mare şi frumoasă.

Atunci când se oprea, mai mult timp, asupra vreunui prizonier eram sigur că-şi găsise omul. Era ori un jidan ori vreun comunist cunoscut, căci nu a existat convoi care să nu sosească de pe front şi cazacul nostru să nu fi reuşit să descopere măcar unul din aceştia.

Atunci, faţa lui se înveselea şi după ce îl privea cu ură, spunându-i în limba rusă, toată scârba ce o avea pentru el şi încorda muşchii şi apucându-l de gulerul hainei îl ridica în sus, ţinându-l suspendat câteva minute. Apoi, îl trântea de pământ de credeai că nu se va mai scula. Il lua însă, tot el pe umăr şi îl aducea până la cea mai apropiată cazarmă unde, din câţiva pumni, bine plasaţi, îşi trimetea omul până în fundul camerei.

Fedoriev era lăsat să-şi facă de cap, deoarece după cum am mai spus, ştiuse să se facă simpatizat de toţi. Apoi, ştia că împreună cu încă 14 cazaci ruşi se dezertase de pe frontul dela Odessa aducând arme, muniţii şi, în plus, pe jidanul care îi supraveghea.

La interogator a declarat că el nu a înţeles să lupte nici o clipă pentru regimul care nu făcuse altceva decât să-i aducă la situaţia mizerabilă de azi. Deasemeni, tot el a mai declarat că nici un cazac sau caucazian nu va lupta şi că toţi vor dezerta la prima ocazie mai favorabilă.

Intr'adevăr după sosirea grupului său au mai sosit în două zile aproape 3000 de prizonieri cazaci şi caucazieni care declarau la fel.

IN VIZITĂ LA FEDORIEV

Intr'una din zile ne-am dus la lagăr special ca să stăm de vorbă cu el.

L-am tras deoparte lângă o căpiţă de paie şi după ce i-am oferit o ţigară, am început să-l descoasem. Ne răspunde la toate întrebările cu o preciziune uimitoare.

Se înflăcăra imediat când îi pomeneam de vechiul regim ţarist şi se înfuria când comparam situaţia cazacilor de atunci cu cea de azi.

Glasul lui a început să capete accente din ce în ce mai melodioase atunci când a început să ne povestească de satul lui, de soţia şi copilul său, de calul lui drag pe care i-l luaseră bolşevicii şi de toată tragedia pe care o îndurau frumoşii cazaci de pe Volga şi Don.

Lacrimile începură să i se prelingă pe faţa netedă a lui Fedoriev care nu mai contenea de povestit. Simţea el că trebue să-şi descarce sufletul plin de amărăciune, nouă, românilor, care-i înţelegeam durerea mai bine ca oricine.

Intr'un târziu s'a liniştit şi după ce şi-a chemat câţiva camarazi cazaci, tot prizonieri, ne-a cerut să-i dăm voie să ne cânte o melodie veche rusească. Desigur că l-am aprobat numaidecât.

In jurul nostru se făcuse o linişte de biserică.

Stelele începură să apară una câte una completând decorul acesta rustic.

Cântecul a început în surdină, apoi din ce în ce mai tare, ca iarăşi să se domolească, ajungând să fie un murmur. Glasul lui Fedoriev era cald, liniştitor şi împrăştia o atmosferă de biserică. Se părea că e o rugăciune. Toţi cântau cu o tărie perfectă şi toţi erau atât de transportaţi cu gândul încât şi pe noi ne cuprinsese vraja.

Fedoriev se întrecea în seara aceea pe el însuşi, cântându-şi cântecul favorit, ca nicicodată.

Când au terminat aveau lacrimi. Fedoriev plângea, ţinându-şi capul în mâini. Câte nu-i aminteşte melodia aceasta pe care n'o mai cântase de ani de zile.

Sub regimul bolşevic nici măcar cântecele vechi nu puteau să fie cântate.

Toţi cazacii s'au depărtat ştergându-şi ochii umeziţi de lacrimi. Toţi apoi îşi făceau cruce.

L-am părăsit pe cazacul nostru, lăsându-l să-şi plângă toată durerea lui, gândindu-ne că pentru el şi ceilalţi prizonieri s'a terminat cu regimul păgân.

Peste puţin timp, Fedoriev se va putea reîntoarce iarăşi la soţia şi copilul său, iar vechile cântece ruseşti vor răsuna din nou acolo pe malurile Donului şi ale Volgei.

Serg. T. R.
Gheorghiu Mihail
Reporter de războiu P. P.

„ONESTITATEA" AUTORITĂŢILOR BOLŞEVICE

Din răsunătoarele afaceri ale N. K. V. D-ului

Socolov Petea şi soţia sa, foşti şefi ai N.K.V.D-ului din Cernăuţi

CERNAUŢI. — Propaganda bolşevică a făcut imense eforturi pentru a convinge lumea întreagă că în U.R.S.S. tronează pretutindeni cea mai desăvârşită onestitate şi corectitudine graţie mentalităţii şi spiritului de cinste pe care comunismul a reuşit s'o introducă în sufletele tuturor adepţilor.

S'a vorbit atât de mult de cinstea bolşevică şi atât de multe s'au ventilat în privinţa promptitudinii cu care autoritatea rusească lucrează în interesul statului încât profanii s'au simţit la un moment dat convinşi de cele ce li se turnau în ureche. Această legendă s'a dovedit însă lipsită de orice temei, ea neavând nici chiar acel sâmbure de adevăr pe care-l are o legendă.

Vom exemplifica cele de mai sus prin relatarea unui caz care a stârnit senzaţii chiar şi la Moscova.

Arestarea lui Litwin, şeful N.K.V.D.-ului din Bucovina

Când bolşevicii s'au instalat în Bucovina eliberată N. K. V. D.-ul era condus de un oarecare Litwin personalitatea marcantă în partidul comunist. El era aci ochiul şi urechea lui Stalin. Avea puteri discreţionare, iar un ordin al său era executat cu o promptitudine extraordinară. Acest Litwin avea numeroşi colaboratori principali dintre cari cel mai important era Petea Sokolow împreună cu soţia sa.

Incă din primele zile aceşti indivizi au dispus preschimbarea actelor personale ale locuitorilor din Bucovina ocupată cărora li s'a distribuit în schimb aşa zisele paşapoarte ruseşti, cari erau un fel de carnete similare celor emise la noi de către Biroul populaţiei. In paşapoarte se treceau toate datele personale ale cetăţeanului respectiv, menţionându-se în prima linie profesiunea. Pentru popor paşapoartele erau toate la fel. Pentru Litwin şi pentru N. K. V. D.-iştii săi, ele erau împărţite în două categorii bine distincte: paşapoarte simple sau veritabile şi paşapoarte cu inscripţia „39". Primele paşapoarte pe lângă că te puneau în afară de orice surpriză ce ar fi putut veni din partea poliţiei secrete ruse, îţi mai confereau şi avantajul de a fi angajat ca lucrător într'o întreprindere oarecare. A doua categorie de paşapoarte, aceea cu inscripţia 39 erau un fel de „bun pentru Siberia", bun pentru executare etc. Ele se eliberau de regulă numai cetăţenilor bogaţi şi cari niciodată nu fuseseră lucrători calificaţi. Este uşor de înţeles că atunci când populaţia dela noi a sezizat această deosebire atât de importantă care constituia unul din marele secret ale N. K. V. D-ului o luptă teribilă s'a dat pentru obţinerea paşapoartelor bune şi pentru preschimbarea celor rele.

SPOLIEREA CAPITALISMULUI DE CATRE BANDA LITWIN

După ce populaţia a primit paşapoartele respective din partea autorităţilor ruseşti, cetăţenii urmau să fie repartizaţi ca lucrători în una din întreprinderile sau cooperativele aci înfiinţate.

Cele mai importante dintre acestea erau următoarele trei: Oblkopinsoiuz Promsoiuz şi Bogatopromsoiuz. Ele erau nişte cooperative de stat la cari cei bogaţi îşi depuneau banii lor drept „aport social" pentru a intra ca „membri fondatori". Primele două-trei luni ei primeau nişte dividende, iar după aceea li se făcea cunoscut că întreprinderea se află în jenă financiară astfel încât nu mai puteau avea nici o pretenţie la dividende. In schimb însă pentrucă majoritatea sdrobitoare a fondatorilor aveau paşapoarte inscripţia 39 pentru a fi şi mai departe menţinuţi în cadrele întreprinderii erau forţaţi să plătească lunar importante sperţuri bandei Litwin & Co. pentru a nu fi deportaţi în Siberia ca suspecţi.

Aceşti fondatori împreună cu mulţi alţii cărora li se emiseseră paşapoarte cu inscripţia 39, au reuşit să cumpere bunăvoinţa lui Litwin a lui Petea Sokolow şi a soţiei sale, convingându-i să le dea pentru o sumă globală paşapoarte bune, renunţând în acelaş timp şi la dividende şi la capitalul depus în cooperativele mai sus menţionate. Se înţelege că Liwin a căzut imediat de acord şi afacerea s'a încheiat spre mulţumirea tuturora.

Ce-ţi aduce ceasul nu-ţi aduce anul

Printre paşaportarii cu inscripţia 39, se afla şi un oarecare Kranzdorf, fost pe vremuri mare fabricant de mobile la Cernăuţi. Acesta după ce îi plăteşte lui Litwin 20.000 de ruble (cam 800.000 lei) pentru „preschimbarea paşaportului, se trezeşte într'o bună zi invitat de miliţie pentru o cercetare oarecare. Cercetarea s'a cam prelungit; iar între timp soţia lui Kranzdorf fiind neliniştită şi-a permis îndrăzneala să se intereseze de soarta bărbatului său, susţinând sus şi tare că tovarăşul Litwin i-a emis un paşaport bun, astfel că nimeni nu are dreptul să se atingă de el.

Afacerea a început să mi-roasă şi să transpire. Ea a ajuns probabil la urechi mai sus puse decât acela ale lui Litwin şi într'o bună zi numitul se trezeşte fără multă ceremonie arestat; Kranzdorf executat; iar soţia sa deportată în Siberia, pentru a se muşamaliza astfel întreaga afacere.

Era prea târziu însă, fiindcă „poporul" ştia de scandalul paşapoartelor astfel că rând pe rând au început să iasă la iveală, ca din pământ sute de cazuri „Kranzdorf" cari au arătat în toată amploarea ei adevărata cinste şi corectitudine a organelor menite să asigure ordinea şi disciplina în U.R.S.S.

Acesta nu este un caz unic. El ilustrează cangrena din U.R.S.S. şi ne arată că în realitate pentru bolşevici comunismul nu este decât un simplu paravan în dosul căruia dânşii trăesc poate mai bine decât burghezii şi capitaliştii pe care îi urmăresc cu atâta tenacitate. Il urmăresc, este perfect adevărat; însă nu pentrucă aceştia ar fi periculoşi statului bolşevic pentrucă bolşevicii vor să reia locul, averea şi banii.

TRAGEDIA „DIN RAIUL" BOLŞEVIC

Tip de mongol care trebuia să introducă „civilizaţia bolşevică" în Europa

Cine a văzut frontul crucii, a văzut şi pe adversar. Intr'adevăr, a avut ce vedea. Dela Vladivostok şi până la Minsk, sau dela Murmansk şi până la Odesa, popoarele statului bolşevic au fost adunate cu arcanul şi alcătuite într'o armată pestriţă, ca neam şi ca limbă. Un mozaic imens, care tocmai din pricina diferenţierii s'a dovedit fără prea multă coeziune de combativitate şi fără un ideal precis.

Aruncaţi în luptă despotic, rezistenţa acestor soldaţi feluriţi nu se datoreşte aceleiaş uniforme sau aceloraşi arme. Nu. Este în rezistenţa lor mai mult ceva amar, de sclav încercuit, cu o singură perspectivă de scăpare: spre frontul de foc. La dreapta, la stânga, înapoi, orice cale este închisă de armele politrucilor.

Au trăit cu forţa, mor cu forţa. Pentru cine?...

*

Intâlnirea cu soldaţii bolşevici, la Prut şi la Nistru, au lămurit pe deplin opinia despre adversarul care, cu un an înainte, îndrăsnise să ne răpească o parte din pământul ţării. Au lămurit, fiindcă întâlnirile cari au urmat până dincolo de Nipru, spre Doneţ, n'au făcut decât să confirme adevărul, dur, despre „marele" adversar.

De pildă, cucerirea cazematelor — patru linii — construite să asigure securitatea imperiului roşu, au adus mii de prizonieri, reprezentând peste douăzeci de popoare. Cei mai numeroşi dintre ei, uzbecii; cei mai puţini numeroşi, evreii. Intre unii şi alţii, se întindea adversarul, menit să populeze „eroic" betoanele pline de arme automate şi de aruncătoare de bombe, pe cari românaşii noştri le-au cucerit cu inima şi cu braţele. Da, le-au cucerit cu inima şi cu braţele. Când însă betoanele — cele cari n'apucaseră să sară în aer — au fost golite de ocupanţi, captura n'a fost numai copioasă, dar şi foarte interesantă, de muzeu antropologic. Uzbecii, cu figura lor de mongoli — ochi tăiaţi, pomeţi ieşiţi şi culoare gălbue — îşi cereau iertare, blajini, arătând spre cer. Ei se desvinovăţeau spunând că nu trăseseră măcar un glonţ. Este adevărat, cei mai mulţi dintre aceşti „soldaţi" — murdari şi nemâncaţi — se predaseră, scoţând cârpe albe prin crenelurile cazematelor. Câţiva cari îndrăzniseră să facă uz de armele lor aruncau vina — şi pe bună dreptate — pe comisarii politici, sau pe politruci, după cum îi numeau ei oficial. Politrucii, în majoritatea cazurilor, erau evrei de cea mai caracteristică linie. Fiecare cazemată avea câte un politruc, sau mai mulţi după mărimea cazematei. Rostul politrucului era să ţină conferinţe despre „raiul" bolşevic şi să-i convingă pe ceilalţi că dacă românii îi fac prizonieri îi aşteaptă moartea. Dar rolul politrucului nu se termina aci. El mai făcea şi poliţia frontului, adică „plătea" pe loc bolşevicului care încerca să scoată o vorbă sau să facă o mişcare cât de puţin suspectă. (Pentru prima oară când evreii plăteau, menirea lor pe pământ fiind numai să ia!)

Bineînţeles, politrucii de obicei nu cad prizonieri, pentrucă ei o iau la sănătoasa cu mult înainte. Evrei, nu altceva.

Acest evreu era un fanatic soldat bolşevic. Acum e prizonier.

Şi totuşi pe unele placarde, ipocrizia bolşevică vorbeşte nu numai împotriva teroarei, dar şi despre un popor sovietic...

*

Dezastrul de la Kiew este concludent. Mareşalul Budienny poate avea — cunoscând mozaicul armatei bolşevice — o scuză, care însă nu-l absolvă în faţa istoriei. Pe de o parte, felurimea amorfă a unităţilor ale căror nu numai limbă şi naţionalitate variau copleşitor, dar cari aveau idealuri sociale uneori complect opuse. Ucrainienii, misticii şi doritori de independenţă, stau în fruntea tuturor. Pe de altă parte, acţiunea nefastă, criminală chiar, a pusderiei de evrei, cocoţaţi la conducerea statului bolşevic, sau politruci.

La prăbuşire nu contribue numai ciocanul formidabil al Germaniei hitleriste şi al aliaţilor ei, dar şi fatalitatea componenţii armatei bolşevice...

Munca în timp de războ[i]

(Urmare din pagina I-a)

vizionarea salariaţilor cu articole de primă necesitate, creindu-şi servicii proprii de aprovizionare prin mijlocirea cărora articolele de consumaţie să fie procurate direct dela producători cu preţul de cost, la care se va adăuga numai transportul.

Muncitorimea română, rămânând în afara agitaţiilor sterpe cari au subminat viaţa economică şi producţia altor ţări — s'a afirmat totdeauna ca un puternic factor de progres şi civilizaţie. Astăzi ea e chemată să facă o nouă dovadă a sentimentelor patriotice cari o animă. Şi suntem siguri că muncitorul român va fi şi de data aceasta la înălţimea menirii lui.

Noui suplinitori în învăţământul profesional din Basarabia şi Bucovina

BUCOVINA

ŞCOALA URBANĂ DE GOSPODĂRIE GR. I CERNĂUŢI: Halalai Livia, maestră bucătărie; Vedus Tamara, ajutoare maestră bucătărie; Serghi Elena, ajutoare maestră spălat-călcat; Enulescu Lucia, maestră ornamentaţie; Blendea Emilia, maestră menaj. (D-na Vânţu Cornelia trece la catedra şt. menajului).

BASARABIA

ŞCOALA URBANĂ DE GOSPODĂRIE GR. I. BOLGRAD: Velicu Gregorian Ioana, maestră bucătărie; Tudose Alexandrina, ajutoare maestră bucătărie; Gălăşeanu Elena, maestră spălat-călcat; Ungureanu Tomiţă Maria, ajutoare maestră spălat călcat; Trifan Maria, maestră ornamentaţie; Minodora Jianu, maestră menaj. (D-na Argentina Petrescu, detaşată ca directoare, trece la catedra de şt. menajului).

ŞCOALA URBANĂ DE GOSPODĂRIE GR. I CETATEA ALBĂ: Marinescu Elena, maestră bucătărie; Dumitrescu Alexandrina, ajutoare maestră spălat-călcat; Ponta Valeria, maestră ornamentaţie; Ailincăi Elena, maestră menaj.

ŞCOALA URBANĂ DE GOSPODĂRIE GR. I. CHIŞINĂU: Cotroschi Maria, ajutoare maestră bucătărie; Chimicescu Eugenia, ajutoare maestră spălat-călcat; Ionescu Lucreţia, maestră ornamentaţie; Maiorescu Maria, maestră menaj. (D-na Ripan Maria, detaşată ca directoare, trece la catedra şt. menajului).

ŞC. GOSPOD. RUR. REZINA-ORHEI: Lucru: Demetrescu Graţiela; bucătărie: Racoveanu Maria şi directoare; gospodărie: Voicu Sica; agronomie: Lambrescu Gh.

ŞC. GOSP. RUR. CIMIŞLIA-TIGHINA: Lucru: Elisabeta Dilancea; bucătărie: Ionescu Florica; ţesut: Drăgulin Victoria; gospodărie: Ionaş Elena; agronomie: Barzu Ion.

ŞC. GOSPOD. RUR. COTINGENII-MARI-SOROCA: Lucru: Ionescu Elena Ernescu; bucătărie: Câţă Ecaterina; ţesut: Brătianu Stela; gospodărie: Ştirban Valeria; agronomie Tavian Gherasim.

ŞC. GOSP. RUR. FALEŞTI-BĂLŢI: Lucru: Florica Ştefănescu; bucătărie: Jivanov Ana; ţesut: Grosu Ştefania; gospodăria: Murăraşu Cristina; agronomie: Barzuca Dumitru.

Toate candidatele numite să se prezinte la şcolile respective, unde vor găsi ordinele personale.

Candidatele numite la şcolile din Basarabia şi Bucovina vor trimite telegrafic, ministerului, adresa lor, numărul carnetelor de C. F. R. sau identitate (Biroul Populaţiei) spre a li se elibera, pe lângă ordinele personale, şi autorizaţiile respective.

Până la 15 Noembrie a.c. toate instituţiile din Chişinău vor avea lumină electrică

CHIŞINĂU, 1. — Se ştie că bolşevicii în retragerea lor barbară au distrus, printre atâtea lucrări de utilitate publică şi uzina electrică din Chişinău, pe care au aruncat-o în aer. Din această cauză capitala Basarabiei a rămas fără lumină.

Indată după eliberare, autorităţile municipale au purces la lucru, căutând în primul rând să înceapă lucrările pentru refacerea uzinei de apă şi a celei electrice. Uzina de apă este aproape complet refăcută. Mai bine de jumătate din populaţia Chişinăului are astăzi apă la domiciliu.

Cât priveşte uzina electrică însă, aci lucrurile merg puţin mai greu, întrucât bolşevicii au distrus aproape total instalaţiile şi motoarele. Totuşi s'a lucrat mult şi aci.

In afară de punerea în funcţiune a două motoare mici lăsate de sovietici, conducerea uzinei electrice, în frunte cu d. inginer Ursu, depune mari străduinţe pentru repararea cât mai grabnică a unui motor de 600 cai putere. In curând o sală de maşini va fi complect restabilită. In afară de acesta conducerea uzinei electrice a mai procurat un motor mic dela P. C. A.

După declaraţiile d-lui inginer Ursu toate instalaţiile publice din oraşul nostru vor avea lumină cel mai târziu la 15 Noembrie a. c.

In afară de lucrările arătate mai sus, se lucrează într'un ritm viu la realizarea întregului program de refacerea completă a uzinei electrice, când întreaga populaţie va avea lumină'n casă. Aceasta însă puţin mai târziu, întrucât distrugerile sunt atât de mari, încât nu se pot reface în câteva luni. Se lucrează cu greutăţi enorme, în condiţii extrem de grele; cu toate acestea se vede că pe zi ce trece situaţia se prezintă din ce în ce mai bine.

INFIINŢAREA UNUI COMISARIAT AL GĂRZII FINANCIARE LA CHIŞINĂU

In „Monitorul Oficial" de astăzi s'au publicat următoarele:

Prin rezoluţia d-lui ministru al finanţelor, pusă pe referatul Comandamentului Gărzii Financiare nr. 32.408 din 25 Septembrie 1941, s'a aprobat şi dispus înfiinţarea unui „Comisariat al Gărzii Financiare", cu sediul în oraşul Chişinău cuprinzând judeţele: Lăpuşna, Orhei, Bălţi, Tighina, Soroca, Ismail, Cahul, Cetatea Albă şi Ştefan cel Mare, cu secţiile Gărzii Financiare din Bălţi, Chişinău şi Ismail şi toate posturile fixe aparţinătoare acestor secţii.

PROBLEMA MORILOR LA CHIŞINĂU

Intrucât majoritatea absolută a morilor din Chişinău şi judeţul Lăpuşna au fost distruse de bolşevici, total sau în parte, în primele zile ale eliberării Basarabiei s'a simţit imperioasa nevoe de a repara măcar câteva mori pentru aprovizionarea populaţiei cu pâine necesară. Se ştie că din cauza lipsei de mori sistematice, pâinea la Chişinău se fabrică în condiţii extrem de proaste.

Situaţia aceasta durează şi acum, deşi trebue să recunoaştem că în comparaţie cu pâinea de acum două luni cea de azi este mult mai bună.

Autorităţile municipale n'au ajuns însă în situaţia de a pune la îndemână populaţiei o pâine de calitatea celei din Bucureşti sau alte oraşe ale ţării. Aceasta din cauza lipsei de mori sistematice, care să macine grâul în condiţii cât mai bune.

In faţa acestei situaţii, asociaţia micilor morari, prezidată de d. Vasiliu, a luat iniţiativa refacerii mai multor mori din Chişinău şi judeţul Lăpuşna. Astfel, asociaţia a intervenit, zilele acestea, la Direcţia Românizării şi Colonizării din Basarabia, cerând aprobarea începerii lucrărilor pentru punerea în funcţiune a cel puţin două mori sistematice din Chişinău. Se aşteaptă răspunsul susnumitei Direcţii, pentru ca după aceasta să înceapă lucrările de refacerea celor mai mari mori din capitala Basarabiei.

După punerea în funcţiune a acestor mori, brutăriile de aci vor primi o făină de calitate mai bună, întrebuinţând în felul acesta pâinea din Chişinău.

CUVÂNTAREA CANCELARULUI HITLER ADRESATĂ INTREGEI LUMI

„Am găsit în persoana Mareşalului Antonescu un om de onoare, care şi-a respectat cu sfinţenie cuvântul dat“

BERLIN, 3 (Rador). — Fuehrerul a ţinut cuvântul Vineri, cu prilejul inaugurării operei ajutorului de iarnă pe 1941-1942.

Inainte de cuvântarea Fuehrerului, a vorbit d. Goebbels, ministrul propagandei, care a arătat că Fuehrerul a venit anume la Berlin pentru o zi, ca să asiste la această ceremonie şi să rostească discursul.

Rezumând acţiunea ajutorului de iarnă, d. dr. Goebbels a declarat că germanii au subscris o sumă de 916 milioane mărci, adică de două ori mai mult decât anul trecut. In ultimii opt ani, poporul german a oferit spontan peste 4 miliarde de mărci pentru opera de asistenţă socială.

DISCURSUL FUEHRERULUI

A luat apoi cuvântul Fuehrerul, al cărui discurs îl redăm după textul transmis de Agenţia D. N. B.

Fuehrerul a început, arătând că scopul discursului său nu este de a răspunde vreunuia dintre oamenii de stat cari în ultimul timp s'au arătat miraţi de lunga lui tăcere şi că lumea va putea să judece într'o zi ce a fost mai important în cursul lunilor din urmă: discursurile d-lui Churchill sau acţiunile Fuehrerului.

Mai departe, Fuehrerul a subliniat faptul că i-a fost destul de greu să poată lua parte la această ceremonie, deoarece chiar în acest moment au loc începute pe frontul oriental operaţiuni care pregătesc un nou eveniment formidabil.

O OPERAŢIUNE DE PROPORŢII URIAŞE IN CURS

„De 48 de ore a început o nouă operaţiune de proporţii uriaşe. Ea va contribui la sdrobirea inamicului dela răsărit.

In numele milioanelor de luptători, Fuehrerul a cerut Patriei ca, la toate celelalte jertfe ale acestui an, să adauge şi jertfa ajutorului de iarnă.

El a subliniat că lupta începută la 22 Iunie este o luptă de o însemnătate hotărîtoare mondială. Numai viitorul va putea judeca totala amploare şi toată importanţa acestui eveniment. Judecata viitorului va arăta că o eră nouă începe cu această luptă.

Fuehrerul a amintit apoi că lupta aceasta el n'a voit-o, căci el a urmărit totdeauna o singură ţintă şi anume aceea care este definită în esenţa ei de programul partidului naţional-socialist.

„Niciodată nu mi-am călcat credinţa faţă de această ţintă şi niciodată nu mi-am părăsit programul. Lucrările de pace din timpul acestor ani sunt pur şi simplu unice. Nici eu, nici noi toţi n'am fi avut nevoie de acest război, căci operele noastre de pace ar fi fost suficiente pentru a înscrie numele nostru în veşnicie. De altfel noi nu ajunsesem câtuşi de puţin la capătul creaţiunilor noastre, ba în unele domenii eram abia la început“.

Fuehrerul a atras atenţia asupra principiilor pe care le-a pus la temelia străduinţelor sale.

„In primul rând: consolidarea internă a naţiunei germane; în al doilea rând, obţinerea egalităţii de drepturi în afară; iar în al treilea rând, unirea poporului german şi, prin aceasta, restabilirea unei stări naturale, care fusese doar întreruptă artificial vreme de veacuri“.

GERMANIA NU A DORIT RĂZBOIUL

Fuehrerul a arătat că prin acest fapt nu se avea în vedere deslănţuirea unui război. Dar un lucru era sigur — a subliniat el — şi anume că noi nu voim în nici un chip să renunţăm la restabilirea libertăţii germane şi la câteva condiţii necesare renaşterii germane. In această privinţă am făcut lumii un mare număr de propuneri. Dar toate ofertele de pace pe care le-am adresat lumii, propunerile de desarmare, propunerile de a stabili o economie sănătoasă şi o ordine nouă, toate au fost respinse.

Cu toate acestea, noi am izbutit încet-încet, printr'o muncă de pace întinsă pe o perioadă de mai mulţi ani, să executăm un număr mare de reforme interne, şi să începem unirea naţiunii germane, crearea Marelui Reich German şi reînglobarea milioanelor de compatrioţi germani în sânul patriei, punând astfel din nou la dispoziţia poporului german greutatea numărului acestor compatrioţi şi forţa lor politică.

In această vreme, am izbutit să câştig un anumit număr de aliaţi, în fruntea cărora era Italia, cu al cărei om de stat conducător sunt legat prin prietenie, printr'o prietenie adâncă şi intimă. (Vii aplauze). Deasemenea, relaţiile noastre cu Japonia s'au ameliorat mereu. In plus, avem în Europa un anumit număr de popoare şi de state care manifestaseră de mult faţă de noi o simpatie şi o credinţă mereu statornică, în primul rând Ungaria şi câteva state nordice.

MINCIUNILE JIDOVIMII INTERNAŢIONALE NU VOR PUTEA SCHIMBA FAPTELE ISTORICE

La aceste popoare s'au mai adăugat şi altele, dar din fericire nu şi acel popor a cărui amiciţie am voit cel mai mult în viaţa mea să mi-o asigur şi anume poporul britanic. Răspunderea nu o poartă poporul englez în totalitatea lui; răspunzători sunt câţiva oameni cari, în ura lor sălbatecă şi neînţelegătoare, sabotau orice încercare de apropiere de acest fel, ***ajutaţi în această acţiune de acel duşman mondial internaţional al lumii, pe care îl cunoaştem toţi şi care este jidovimea internaţională.***

D. CHURCHILL A STRIGAT MEREU „VREAU SĂ AM UN RĂZBOI“

Şi atunci, exact ca în 1914, a venit ziua în care a trebuit să fie luată o mare hotărîre. Este ştiut că n'am ezitat să o iau, căci eram convins de faptul următor: dacă prin măsurile şi prin propunerile mele, amiciţia Angliei n'a putut fi câştigată, ea nu va mai fi câştigată nici în viitor şi atunci nu mai rămânea decât lupta. Aşa fiind, sunt recunoscător soartei că această luptă poate fi dusă sub conducerea mea. (Aplauze frenetice).

Sunt deplin încredinţat şi astăzi că o înţelegere cu aceşti oameni este absolut imposibilă. In timpul tuturor acestor luni în care mă străduisem să obţin o înţelegere, d. Churchill nu făcuse altceva decât să strige mereu: Vreau să am un război. Războiul acesta al său l-a avut în cele din urmă. Şi toţi tovarăşii lui întru război, cari pretindeau că va fi un război încântător, cari se felicitau la 1 Septembrie 1939 de viitorul „război încântător“ vor gândi astăzi cu totul altfel, cred eu, despre acest „război încântător“. Iar, dacă, din întâmplare ei n'au ştiut încă până în prezent că acest război nu va fi câtuşi de puţin o afacere amuzantă pentru Anglia, ei îşi vor da seama de acest lucru la sfârşit, fiţi tot atât de siguri de aceasta pe cât sunteţi de siguri că eu mă găsesc acum în faţa noastră.

GERMANIA IŞI SDROBEŞTE ADVERSARII UNII DUPA ALŢII

Toţi aceşti amatori de război din Lumea Veche ca şi din Lumea Nouă, au isbutit în sfârşit să se servească de Polonia. In acel moment, Anglia nu cerşia încă ajutoare în toate părţile lumii, ci promitea cu generozitate ajutorul său oricui era dispus să-l primească.

Am făcut atunci Poloniei — tocmai Poloniei — propuneri despre care astăzi, când evenimentele au evoluat într'un chip pe care noi nu l-am voit, sunt silit să spun că numai Providenţa Atotputernică a împiedecat atunci acceptarea ofertei mele. (Vii aplauze).

De atunci, se desfăşoară o luptă între adevăr şi minciună şi, ca totdeauna, această luptă se va termina prin triumful adevărului. Cu alte cuvinte, oricare ar fi minciunile jidovimii internaţionale şi ale complicilor săi democratici, ele nu vor putea schimba cu nimic faptele istorice. Iar faptul istoric este că de doi ani încoace Germania îşi sdrobeşte adversarii unii după alţii. (Aplauze frenetice).

Indată după prima ciocnire, mâna mea s'a întins din nou. Am fost însă respins, şi de atunci am văzut că beliciştii d-lui Churchill şi complicii săi au profitat de orice ofertă de pace făcută de mine pentru a declara că ea constitue o dovadă a slăbiciunii noastre.

De aceea, am renunţat de a mai încerca această cale. Nu poate exista decât o singură decizie clară, o decizie de însemnătate mondială valabilă pentru cei 100 de ani ce urmează.

RUSIA ŞI-A CALCAT ANGAJAMENTELE

Străduindu-mă neîncetat să limitez întinderea războiului, m'am hotărât în 1939 să trimit pe ministrul meu la Moscova. Aceasta însemna să-mi înfrâng simţimintele cele mai intime. Am căutat să realizez o înţelegere. Ştiţi bine cu câtă onestitate am îndeplinit angajamentele luate. Din nefericire chiar dela început partea cealaltă nu le-a respectat. Urmarea acestor acorduri a fost o trădare, care a lichidat mai întâi tot nord-estul Europei. Ştiţi cu toţii ce a însemnat atunci pentru mine să privesc în tăcere cum micul popor finlandez era sugrumat; ce a însemnat pentru mine să văd că statele baltice au fost şi ele înghiţite, este un lucru pe care nu-l poate înţelege decât cineva care cunoaşte istoria germană şi care ştie că nu există un kilometru pătrat de pământ care să nu fi fost defrişat prin muncă de pioneri germani şi că cultura şi civilizaţia au fost duse acolo de germani.

Cu toate acestea, am tăcut. Numai când am simţit, săptămână cu săptămână din ce în ce mai mult, că Rusia vedea cum se apropie momentul de a porni împotriva noastră, când am primit rând pe rând înştiinţările că la frontiera noastră aerodromurile apărea unele după altele, că divizii după divizii erau concentrate la această frontieră din toate părţile uriaşului imperiu sovietic, atunci am fost nevoit să mă îngrijorez şi eu. Căci în istorie nu există scuză pentru o greşală. Mă simt răspunzător în faţa poporului german în calitatea mea de Fuehrer al Reichului German; sunt răspunzător pentru existenţa lui, pentru viaţa lui prezentă şi, pe cât posibil, pentru viitorul lui.

In aceste condiţii, am fost nevoit să iau şi eu în cele din urmă măsuri de apărare. Aceste măsuri au fost de natură pur defensivă. Totuşi, s'a putut constata încă din August şi din Septembrie 1940 că o răfuială cu Anglia la vest, care să angajeze şi să reţină toată aviaţia germană, nu mai era posibilă, deoarece aveam în spate un stat care se pregătea să intre în acţiune contra noastră într'un asemenea moment.

Văzând pregătirile uriaşe care erau gata de pe atunci — lucru de care, e drept, ne dăm seama abia acum, am voit să lămuresc încă odată întreaga problemă şi în acest scop l'am invitat pe Molotov să vină la Berlin. El mi-a pus cele patru condiţii pe care le cunoaşteţi:

1. Germania trebuia să consimtă ca Finlanda să fie lichidată de Rusia. N'am putut face altceva decât să refuz consimţământul meu la o asemenea cerere.

Garanţia dată României

2. MOLOTOV A VOIT SA ŞTIE DACA GARANŢIA GERMANA DATA ROMANIEI APARA ACEASTA ŢARA ŞI CONTRA RUSIEI. ŞI AICI, A TREBUIT SA RAMAN CREDINCIOS CUVANTULUI DAT. NU REGRET CA AM FACUT AŞA (APLAUZE), CACI AM GĂSIT ŞI IN ROMANIA UN OM DE ONOARE IN PERSOANA GENERALULUI ANTONESCU, CARE ŞI-A RESPECTAT CU SFINŢENIE CUVANTUL DAT. (APLAUZE).

A treia cerere era referitoare la Bulgaria. Molotov a cerut garnizoana în Bulgaria, pentru a exercita o garanţie în acea ţară. Ştiam ce înseamnă aceasta, din exemplul Estoniei, Letoniei şi Lituaniei. Am făcut observaţia că o astfel de garanţie depinde de dorinţa celui care urmează să fie garantat.

CHESTIUNEA DARDANELELOR

A patra chestiune privea Dardanelele. Dacă Molotov ar voi acum să desmintă aceasta, n'ar fi de mirare. Dar fapt este că el a pus această chestiune şi eu am respins-o.

LA 22 IUNIE A INCEPUT CEA MAI MARE LUPTĂ DIN ISTORIE

De atunci, am observat cu atenţie Rusia. Incă din luna Mai situaţia se prezenta astfel încât nu mai exista nici o îndoială asupra faptului că Rusia avea intenţia să se arunce asupra noastră la cel dintâi prilej oferit. In acea vreme, eu am fost silit să păstrez tăcere. A fost greu pentru mine. Dar a fost şi mai greu să păstrez tăcerea faţă de Patrie, căci, în sfârşit, Patria trebue să înţeleagă că sunt clipe în care este imposibil să vorbeşti pentru ca să nu pui naţiunea în primejdie. Mi-a fost deasemeni greu, foarte greu să trebuiască să tac în faţa soldaţilor mei, înşiruiţi, divizie după divizie, la frontiera de est a Reichului, care nu ştiau de ce este vorba în fond. Tocmai din cauza lor nu puteam vorbi, căci, dacă aşi fi spus un cuvânt, acesta nu ar fi schimbat, desigur, întru nimic hotărîrea d-lui Stalin, iar posibilitatea atacului-surpriză, ultima armă care îmi rămânea, ar fi fost pierdută (aplauze).

De aceea, am tăcut şi în clipa când m'am hotărît în mod definitiv de a face eu însumi primul pas. Aceasta a fost — şi acum o pot spune — hotărîrea mea cea mai grea din întreaga mea viaţă, căci un astfel de pas întredeschide o poartă în spatele căreia nu sunt de cât mistere.

In dimineaţa zilei de 22 Iunie am început cea mai mare luptă din istorie. De atunci, au trecut trei luni şi jumătate şi pot constata că totul s'a efectuat conform programului (aplauze frenetice). In tot acest timp, conducătorii militari nu au lăsat nici măcar o singură secundă să li se smulgă legea iniţiativei (noui aplauze frenetice). Dimpotrivă, până în prezent, fiecare acţiune s'a desfăşurat în conformitate cu planul stabilit, la fel ca pe vremuri în Polonia, la răsărit, apoi în Norvegia şi, în sfârşit, în apus şi în Balcani.

Este un lucru pe care eu trebue să-l constat aci. Noi nu ne-am înşelat în ce priveşte justeţea acestor planuri. Deasemeni, nu ne-am înşelat nici în ce priveşte bravura istorică fără egal a soldatului german. Nu ne-am înşelat nici în ce priveşte calitatea armelor noastre şi nu ne-am înşelat nici în ce priveşte funcţionarea ireproşabilă a întregei noastre organizaţii depe front, ca şi nici în privinţa spaţiilor gigantice din spate, şi nu ne-am înşelat nici în ce priveşte poporul german.

EUROPA LA UN PAS DE NIMICIRE

Ne-am înşelat însă în ce priveşte un lucru: noi nu ştiam nimic despre pregătirile uriaşe ale acestui inamic împotriva Germaniei şi Europei şi nu ştiam că primejdia este atât de mare. AM EVITAT APROAPE IN ULTIMA CLIPA NIMICIREA NU NUMAI A GERMNIEI, CI ŞI A EUROPEI. Pot afirma aceasta astăzi (aplauze frenetice). Spun acest lucru de abia astăzi, deoarece astăzi pot să o afirm, într'un moment în care acst inamic este nimicit, inamic care nu se va mai ridica niciodată (aplauze frenetice timp de mai multe minute). Aci o putere se concentrase contra Europei, fapt pe care cea mai mare parte a oamenilor nici nu şi l-au închipuit şi pe care nu şi-l închipuie nici astăzi. Aceasta ar fi însemnat o a doua invazie a lui Gingis Khan.

Primejdia a fost îndepărtată. In primul rând meritul revine curajului, tenacităţii şi devotamentului soldaţilor noştri germani şi sacrificiilor celor care au luptat în rândurile noastre.

Este pentru prima dată când se manifestă pretutindeni pe acest continent ceva ce poate fi asemănat cu o deşteptare a Europei. In nord, luptă finlandezii, o adevărată naţiune de eroi (aplauze foarte vii). In vastele sale ţinuturi, această naţiune se află singură cu forţa sa, curajul său, vitejia sa şi tenacitatea sa. La sud, este România, care luptă (aplauze). Această naţiune s'a refăcut cu o rapiditate uimitoare depe urma uneia din crizele de stat cele mai serioase care pot atinge un stat, sub conducerea unui om viteaz şi hotărît.

Iată, v'am expus enorma amploare a acestui teatru de război, care se întinde dela Oceanul Arctic până la Marea Neagră. Şi în aceste regiuni luptă astăzi soldaţii noştri germani şi, în rândurile lor şi umăr la umăr cu ei, finlandezii, italienii (aclamaţii), ungurii (aclamaţii), românii (aclamaţii), slovacii (aclamaţii), croaţii (aclamaţii) şi spaniolii, care sunt pe cale de a se duce pe câmpul de luptă (aclamaţii). Belgienii, olandezi, danezi, norvegieni, şi chiar şi francezi s'au prezentat să intre în acest mare front (aplauze frenetice).

Adesea, noi nu am putut vorbi pentru simplul motiv că nu puteam pune în mod prematur adversarul în curent cu diferitele situaţii, care, din cauza stării mizerabile a serviciilor sale de transmisiuni, nu lua cunoştinţă de evoluţia războiului de multe ori decât numai după multe zile şi, uneori, chiar după multe săptămâni mai târziu.

SINCERITATEA COMUNICATELOR GERMANE

Comunicatul forţelor armate germane este un comunicat al adevărului. După versiunea engleză, noi nu am fi suferit la est de trei luni de zile decât înfrângeri peste înfrângeri. De fapt, noi ne aflăm la răsărit de Smolensk, ne găsim în faţa Leningradului şi suntem la Marea Neagră. Ne aflăm în faţa Crimeii, iar nu ruşii sunt cei care se află la Rin (ilaritate).

Dacă ruşii nu au avut de cât victorii până acum, ei nu şi-au exploatat aceste victorii, ci au dat înapoi cu 100 până la 200 kilometri după fiecare din aceste victorii, probabil pentru a ne face să ne pierdem în adâncimile spaţiului rus (ilaritate).

PRADA DE RAZBOIU

Amploarea acestei lupte este, de altfel, ilustrată prin câteva cifre.

Numărul prizonierilor a ajuns cam la 2.500.000 oameni. Numărul tunurilor capturate sau distruse, dar care se află în mâinile noastre, se ridică depe acum, în cifră rotundă, la 22.000. Numărul carelor blindate distruse sau capturate, aflate însă deasemeni în mâinile noastre, este de 18.000, iar numărul avioanelor distruse, nimicite şi doborîte, trece de 14.500.

Spaţiul ocupat este dublul suprafeţei fostului Reich 1933, când am preluat puterea, şi este de patru ori mai mare decât Anglia.

BOLŞEVICII LUPTA DIN TEAMA ŞI DIN LAŞITATE

Şi Fuehrerul a continuat astfel:

Am văzut ce poate face bolşevismul din om: un inamic care se luptă, pe de o parte, ca o fiară însetată de sânge şi, pe de altă parte, se luptă din laşitate şi din teama de comisarii săi.

Paradisul lucrătorilor şi ţăranilor pe care eu l'am descris totdeauna, va fi confirmat la sfârşitul acestei campanii de milioanele de soldaţi. Ei au mers pe drumurile acestui „paradis“. Este vorba numai de o fabrică de arme, în dauna standardului de viaţă al acestor oameni, o fabrică de arme contra Europei.

Contra acestui inamic crud şi bestial, dotat cu armamentul său uriaş, soldaţii noştri au obţinut aceste victorii. Nu pot găsi nici un cuvânt pentru a-i preamări. Ceeace ei săvârşesc neîncetat, cu curaj şi bravură, şi făcând sforţări de neasemuit, nu se poate câtuşi de puţin închipui. Ei sunt toţi egali. Iese în evidenţă, totuşi, infanteristul german. Avem acolo divizii care de astă primăvară au mărşăluit peste 2.500 — 3.000 kilometri. Când se vorbeşte de „războiul fulger“, actele de vitejie ale soldaţilor noştri merită să fie calificate prin cuvinte de „acţiuni-fulger“.

Există însă vreo câteva „retrageri-fulger“ istorice, care au întrecut acţiunile lor sub raportul rapidităţii. Dar nu a fost vorba de distanţe atât de mari, deoarece cei la care mă refer s'au ţinut dela început strâns de coasta mării. Nu vreau câtuşi de puţin, spunând aceste lucruri să insult pe inamic. Vreau doar să dau soldatului german întreaga dreptate ce o merită. El a săvârşit fapte de arme inegalabile.

SFORŢARILE FACUTE IN SPATELE FRONTULUI

Dar şi sforţările făcute în spatele acestui front sunt tot aşa de uriaşe. Peste 25.000 kilometri de căi ferate ruseşti au fost redaţi traficului. Ecartamentul german a fost introdus la peste 15.000 kilometri de căi ferate ruseşti.

Şi în spatele acestui front se organizează de pe acum noua administraţie care va face tot ce este necesar pentru ca toate aceste imense teritorii să profite populaţiei germane şi aliaţilor noştri, în cazul când războiul se prelungeşte. Avantajul ce se va dobândi din acest lucru va fi enorm şi nu trebue să se îndoiască nimeni că noi vom şti să organizăm aceste regiuni.

In legătură cu aceasta, Fuerul a exprimat mulţumirile sale germanilor din spatele frontului. El a declarat:

Ştiu că acum nu mai există inamic pe care acum să nu-l putem învinge cu cantităţile de muniţii de care dispunem actualmente. Şi dacă citiţi uneori în ziare cele spuse cu privire la planurile uriaşe ale altor state sau cu privire la cele ce intenţionează să facă aceste state şi dacă vi se vorbeşte de sume ce se ridică la miliarde, atunci, dragi compatrioţi, amintiţi-vă ceeace vă spun acum:

1) în slujba acestei lupte noi suntem un întreg continent;

2) noi nu vorbim de capital, ci de puterea de muncă şi această putere de muncă noi o depunem sută la sută; şi

3) dacă noi nu vorbim, aceasta nu înseamnă că noi nu facem nimic. Ştiu foarte bine că ceilalţi pot face totul mai bine de cât noi. Ei construesc tancuri care sunt irezistibile, mai rapide decât ale noastre, mai blindate decât ale noastre, mai înarmate decât ale noastre şi care, pentru a merge nu au nevoe de benzină. Totuşi, în luptă, noi le-am învins şi acesta este lucrul care este decisiv (aplauze).

Maşinile noastre care astăzi merg, trag sau sboară, nu sunt maşinile cu care noi vom merge, vom trage şi vom sbura anul viitor.

Atunci când războiul se va fi sfârşit, soldatul german va fi cel care îl va fi câştigat, soldat care reprezintă masa naţiunii noastre, şi, împreună cu acest ostaş, Patria şi milioanele de lucrători sunt cei care vor fi câştigat, deasemeni, victoria.

Acest război odată sfârşit, mă voi înapoia ca un naţional-socialist şi mai fanatic decât am fost mai înainte. Mă voi înapoia din acest război cu vechiul meu program al partidului, a cărui realizare îmi pare poate cu mult mai importantă de cât în prima zi.

ALTE PERSOANE CONDAMNATE LA MOARTE IN BOEMIA

BERLIN, 3 (Rador). — Corespondentul Agenţiei D. N. B. anunţă că mai multe persoane, printre care câţiva evrei, au fost condamnaţi la moarte de tribunalele militare din Praga şi Brünn pentru pregătire de trădare, sabotaj economic şi posesiuni ilegale de arme.

Trei persoane au fost achitate.

Condamnaţii au fost executaţi la 2 Octombrie.

ULTIMA ORA

FINLANDA NU VA INCHEIA PACE SEPARATĂ CU RUSIA

STOCKHOLM, 3 (Rador). — Corespondentul Agenţiei STEFANI transmite:

D. Tanner, ministrul economiei naţionale a Finlandei, care se află în trecăt la Stockholm înapoindu-se dela Berlin la Helsinki, a declarat reprezentanţilor presei suedeze că „Finlanda nu va încheia niciodată pace separată cu Rusia".

D. Tanner a lăsat să se înţeleagă că poporul finlandez nu este tocmai mulţumit de atitudinea opiniei publice suedeze, care în cursul actualului război al Finlandei contra Sovietelor nu se arată atât de solidari cu Finlanda ca în trecutul război ruso-finlandez, deşi o solidaritate cât mai strânsă este de dorit în interesul tuturor statelor scandinave.

Ministrul finlandez a exprimat totuşi speranţa că amiciţia tradiţională dintre Suedia şi Finlanda va putea fi întărită.

„TRUPELE AMERICANE VOR LUPTA SUB ORDINELE UNUI COMISAR SOVIETIC"

NEW YORK, 3 (Rador). — Corespondentul Agenţiei D. N. B. transmite:

Intr'o cuvântare ţinută la Los Angeles, senatorul Wheeler a condamnat actul trimiterii de trupe regulate americane în Islanda.

El a declarat că prin acest act preşedintele Roosevelt a dovedit lipsa sa de consideraţie faţă de Congres şi de poporul american, căci după o primă acţiune pornită contra emisferei orientale, el a întreprins această a doua acţiune, trimiţând soldaţi americani în dispreţul interdicţiei stabilite de legea de neutralitate a Statelor Unite.

Nu mai încape nicio îndoială — a adăugat senatorul Wheeler — că politica externă a d-lui Roosevelt este o politică de război.

Oratorul a mai arătat că, deoarece forţele armate americane din Islanda sunt comandate de un ofiţer britanic, poporul american se poate aştepta să vadă într'o bună zi că trupele Statelor Unite luptă sub ordinele unui comisar sovietic şi sub umbra drapelului roşu.

Senatorul Wheeler s'a ridicat apoi împotriva afirmaţiilor făcute de preşedintele Roosevelt cu privire la pretinsa libertate religioasă din Rusia sovietică şi a cerut să se menţină legea de neutralitate, care este ultimul stăvilar contra unui amestec al Statelor Unite în război.

MATERIALUL OMENESC AL ANGLIEI ESTE EPUIZAT

NEW YORK, 3 (Rador). — Corespondentul Agenţiei D. N. B. transmite:

„Associated Press" află din Londra că cercurile de acolo sunt de părere că materialul omenesc al Marii Britanii este epuizat, precum şi acel venit din colonii.

O întărire a armatei în vederea unei ofensive, nu poate fi posibilă.

Camera Comunelor se va ocupa, probabil într'o viitoare şedinţă secretă, despre chestiunea de a se şti dacă Marea Britanie poate să cheme sub drapel noui contingente, fără a slăbi în mod grav industria de război.

In afară de aceasta, circulă svonul că nu mai trebuesc puse pe picior de război formaţiuni pur britanice, deoarece industria are nevoie de fiecare om, iar femeile nu ajung pentru ca să umple golurile.

Aceste fapte ar fi făcut foarte repede să înceteze cererile pentru crearea unui al doilea front. Opinia publică engleză ar fi de părere că principala sarcină a Angliei, trebue să fie acea a livrării de materiale de război pentru armatele bolşevice.

CASTELUL ISTORIC AL ŢARULUI DE LÂNGĂ LENINGRAD OCUPAT DE TRUPELE GERMANE

ANKARA, 3 (Rador). — Corespondentul Agenţiei STEFANI anunţă că guvernul turc a hotărît să introducă sistemul „muncii obligatorii cu plată", pentru a mări producţia minelor de cărbuni dela Zonguldak.

MARE LUPTĂ AERIANĂ DEASUPRA LENINGRADULUI

BERLIN, 3 (Rador). — o escadrilă germană de vânătoare, care s'a distins în numeroase lupte aeriene, a atacat la 2 Octombrie o mare formaţiune de avioane sovietice de bombardament. Escortate de avioane de vânătoare, bombardierele sovietice încercau să pătrundă în spaţiul aerian al Leningradului.

In luptele ce s'au desfăşurat cu acest prilej, nouă bombardiere şi cinci avioane de vânătoare sovietice au fost doborîte deasupra poziţiilor germane.

Când restul formaţiunii sovietice a încercat să se retragă, alte nouă bombardiere au fost doborîte de avioanele Messerschmitt, plecate în urmărire.

Numeroşi aviatori sovietici s'au aruncat cu paraşutele şi au fost luaţi prizonieri.

TRUPE CONCENTRATE, COLOANE DE TANCURI ŞI CAMIOANE, BATERII, TRENURI, GĂRI, CĂI FERATE AU FOST DISTRUSE

BERLIN, 3(Rador). — După cum s'a arătat în comunicatul militar, aviaţia germană a desfăşurat în sectorul nordic al frontului de răsărit o activitate foarte intensă.

Trupe concentrate, coloane de tancuri şi de camioane, baterii şi poziţii de infanterie, transporturi, trenuri, gări şi instalaţii de cale ferată de tot felul au fost distruse.

In acest sector, Sovietele nu dispun decât de foarte puţine căi ferate, iar reţeaua de drumuri este şi ea insuficientă. Din această cauză, bolşevicii sunt siliţi să-şi îngrămădească transporturile pe cele câteva linii ferate şi şosele. Prin distrugerea gărilor şi a liniilor ferate, traficul este întrerupt pe mai multe zile. In aceste condiţiuni, nu mai poate fi vorba de o aprovizionare regulată a trupelor sovietice din această regiune, iar un marş sistematic al trupelor sovietice spre front a devenit imposibil.

Aviaţia germană şi-a concentrat atacurile şi asupra Moscovei. Se ştie că toate liniile ferate ale Uniunei Sovietice pleacă dela Moscova. Imensele gări din capitala sovietică sunt un obiectiv excelent pentru bombele germane. Peste 15 linii ferate au fost întrerupte, şase gări distruse, şapte trenuri nimicite, 76 trenuri grav lovite de bombe şi alte 33 trenuri incendiate. Astfel, aprovizionarea armatei bolşevice este compro[illegible] chip foarte serios.

Dintr'un post înaintat mitraliera noastră deschide un foc ucigător pentru susţinerea atacului infanteriei

COMUNICATUL GERMAN

UZINELE DE ARMAMENT DE LÂNGĂ KARKOV AU FOST DISTRUSE

BERLIN 3 (Rador). — Inaltul Comandament german transmite de la Cartieru Gneral al Fuehrerului următorul comunicat:

Operaţiunile din Est se continuă cu succes.

Avioane de luptă au bombardat în cursul nopţii spre 3 Octombrie, cu eficacitate care a putut fi observată, instalaţiunile militare de la Moscova, precum şi o importantă uzină de armament la Sud-Est de Kharkov.

O numeroasă formaţiune de avioane de luptă, a atacat din nou, în cursul nopţei trecute, cu eficacitate, portul New Castle, centru britanic de construcţiuni navale.

Alte atacuri aeriene au fost date împotriva instalaţiunilor de impotrtanţă militară de pe coasta de Est şi de Sud-Est britanică, precum şi împotriva a mai multe aerodromuri.

Deasupra Canalului Mânecii, în cursul zilei de Joi, avioane de vânătoare au doborât nouă avioane britanice, iar unităţile marinei de război au mai doborât trei.

In Africa de Nord avioane germane „Stuka" au bombardat la 1 Octombrie instalaţiunile portului Marsa Matruh şi cele ale Tobrukului.

Unităţi de ale marinei de război germane au doborât trei avioane britanice pe coasta Libiei.

Inamicul n'a zburat deasupra teritoriului Reichului nici ziua şi nici noaptea.

COMUNICATUL ITALIAN

BAZELE AERIENE DIN INSULA CIPRU AU FOST INCENDIATE

ROMA 3 (Rador). — Iată comunicotul Marelui Cartier General al forţelor armate italiene No. 488:

In cursul zilei de Joi escadrilele aviaţiei italiene au atacat din nou bazele aeriene din insula Cipru, cauzând incendii considerabile.

In Africa de Nord unităţile aviaţiei noastre şi avioane germane au bombardat în mai multe rânduri importante obiective terestre din zona Tobruk şi Marsa Matrui, atingând aerodromurile înaintate inamice.

Oraşul Benghazi a suferit din nou o incursiune aeriană inamică. Un avion „Huricane" a fost obligat să aterizeze în liniile noastre; ofiţerul pilot a fost capturat.

In Africa orientală nimic de semnalat.

ROOSEVELT ŞI LIBERTATEA RELIGIOASĂ DIN RUSIA

BERLIN, 3 (Rador). — Cercurile politice germane arată un interes deosebit pentru reacţiunea poporului american faţă de afirmaţia preşedintelui său, că în Rusia Sovietică ar fi aceeaşi libertate religioasă ca şi în Statele Unite. Din această reacţiune, se trage concluzia că poporul american este cu mult mai capabil, mai inteligent şi mai înţelegător al realităţilor decât şi-a închipuit preşedintele său.

In cercurile competente germane se face aluzie la faptul că la început s'a încercat să se răspândească declaraţia d-lui Roosevelt, privitoare la pretinsa libertate religioasă din URSS sub forma unor manifeste aruncate din avioane deasupra teritoriului sovietic.

Când preşedintele Statelor Unite a tratat această problemă, el s'a lăsat probabil călăuzit de gândul de a arăta poporului american avantagiile ajutorării Sovietelor.

In Germania, aceste metode găsesc tot atât de puţină aprobare ca şi atâtea alte lucruri care fac parte din programul politic al Statelor Unite.

In cercurile presei străine acreditate la Berlin, această afirmaţie a d-lui Roosevelt a găsit un ecou cu atât mai mare cu cât iarişuzi străini au putut să se convingă singuri despre starea idealului creştin în Rusia bolşevică.

La ministerul de externe al Reichului s'a subliniat astăzi cu deosebire faptul că d. Roosevelt — faţă de reacţiunea opiniei publice americane şi de constatările făcute în această privinţă de ţări străine neutre — a dat înapoi, pretinzând că ideile sale au fost rău interpretate, întrucât el vorbise în legătură cu o scrisoare a ambasadorului Maisky, despre posibilităţi cari s'ar prezenta eventual.

Este evident că preşedintele a fost desavuat în această împrejurare chiar de poporul său. Dar cercurile berlineze îşi dau prea bine seama că nici Londra şi nici Casa Albă nu sunt preocupate de libertatea sau de lipsa de libertate religioasă, ci că agitatorii bolşevici dela Washington şi dela Londra se gândesc la un singur lucru, şi anume să procure bolşevismului, sub pretextul că Uniunea Sovietică este şi ea o democraţie, armele necesare pentru continuarea rezistenţii.

In cercurile competente germane, s'a declarat astăzi pe un ton ironic că „cu cât vor fi date Sovietelor mai multe arme, cu atât mai multe vom putea captura şi noi".

O OFENSIVĂ FORMIDABILĂ PE FRONTUL DE EST

BERLIN, 3 (Rador). — Corespondentul Agenţiei RADOR transmite:

De două zile, trupele germane au pornit o ofensivă formidabilă pe frontul de est.

După cum a declarat Fuehrerul în discursul său, luptele acestea au un caracter decisiv.

SĂTENII BASARABENI PRIND PARAŞUTIŞTI SOVIETICI

Avioane bolşevice au lansat, în cursul lunei Septembrie, paraşutişti pe teritoriul judeţului Lăpuşna. Poterile dee săteni au concurat la prinderea lor.

In lupta contra paraşutiştilor din raza judeţului Lăpuşna au căzut la datorie în ziua de 25 Septembrie sătenii: Jalobă Grigore şi petre Ichim din comuna Siret judeţul Lăpuşna şi au fost răniţi locuitorii Andrei Silvestru Leu Grigore, Mitrofan Butra, Terente Ioniţă din aceeaşi comună.

Cu acest prilej s'a remarcat spiritul de sacrificiu şi elanul locuitorilor din comunele Siret, Gibigid, Prăsliceni, Zanţioşi, Redini şi Micăuţi, neprecupeţindu-şi viaţa.

Inmormântarea eroilor s'a făcut cu deosebit fast.

Celor cari au prins paraşutişti li s'au acordat câte un hectar pământ iar urmaşilor celor cari au murit li s'a dat câte 2 hectare pământ.

ANGLIA VA AVEA DE SUFERIT GRAVE CONSECINŢE

TOKIO, 3 (Rador). — Corespondentul Agenţiei D. N. B. anunţă:

Japonia protestând la Teheran împotriva ridicării privilegiilor diplomatice legaţiunei de acolo, Agenţia oficioasă DOMEI declară, cu privire la aceasta că incidentul „ar putea avea grave consecinţe", dată fiind accentuarea atitudinei ostile a Marii Britanii.

Agenţia DOMEI reaminteşte că, cu toate promisiunile făcute, Japonia nu primise răspuns la demersurile făcute de ea pe lângă ambasadorul britanic la Tokio, d. Craigg, cu privire la măsurile ce au fost luate în Egipt, în Indii şi în Irak.

Noua măsură luată la Teheran, este şi ea datorită influenţei britanice, din care cauză Japonia a protestat din nou pe lângă d. Craigg.

Agenţia oficioasă japoneză adaugă că, cu prilejul ocupării Teheranului, Londra protestase la Tokio, afirmând că legaţia japoneză din Teheran adăpostea germani. După examinarea constituţională a acestei chestiuni, Tokio a respins protestul ca fiind neîntemeiat. Având în vedere „atitudinea rău voitoare" a Angliei şi pierderea importantelor privilegii diplomatice, guvernul japonez urmăreşte cu atenţiune desfăşurarea împrejurărilor, luând şi el măsuri draconice, corespunzătoare.

EXPOZEUL D-LUI DR. GOEBBELS

BERLIN 3 (Rador). — Aşa cum s'a semnalat, d. dr. Goebbels ministru al Reichului, a făcut în discursul său un raport al activităţii operei ajutorului de iarnă în război, pe anul 1940-1941.

Ministrul a declarat între altele:

Rezultatul global al operei ajutorului de iarnă din războiul 1940-1941 se ridică la 916.240.000 mărci, faţă de 681.000.000 din anul trecut. Aceasta înseamnă un spor de 235.000.000 mărci.

In cursul operei ajutorului de iarnă, s'au vândut 442.000.000 insigne, naţiunea germană sacrificând astfel circa 4.000.000 de mărci pentru operele sociale. In cursul ultimilor opt ani, Germania a sacrificat în acest scop suma uriaşe de peste 4.000.000.000 de mărci. Aceasta corspunde cheltuelilor de stat ale Elveţiei pe timp de zece ani.

D. dr. Goebbels a subliniat că două treimi din această sumă, adică circa 600.000.000 de mărci, au trecut la opera de asistenţă socială germană, în timp ce o treime a fost folosită la combaterea mizeriei, mai ales în teritoriile de curând încorporate la Reich.

Numărul grădinilor de copii a fost mult sporit, spre a se aduce o uşurare mamelor obligate să lucreze în uzine şi birouri.

In sfârşit, opera de asistenţă socială naţional-socialistă întreţine actualmente 23.000 de grădini de copii, în care peste 420.000 de copilaşi sunt adăpostiţi în timpul absenţei mamelor lor. Au fost trimişi în vilegiatură 1.500.000 de copii şi peste 150.000 de mame cu sugaci. Din 1933 şi până astăzi, 5.700.000 de copii au fost trimişi la ţară pentru a se reface.

In legătură cu grija ce se arată mamelor şi copiilor, d. dr. Goebbels a comparat metodele Sovietelor, care îngăduie să lucreze copii între 12-14 ani timp de 16 ore pe zi.

D. dr. Goebbels a terminat astfel cuvântarea sa:

Rezultatul grandios care a fost obţinut în cursul iernii 1940—1941 poate arăta frontului ce moral posedă patria. Aceasta va constitui pentru ei o dovadă că în timp ce ei luptă pentru libertatea naţiunii şi îşi pune viaţa în pericol, patria se sttrăduieşte prin neîncetate sacrificii, să-şi mărturisească în parte recunoştinţă şi admiraţia sa.

MUNCA OBLIGATORIE IN TURCIA

BERLIN, 3 (Rador). — In cursul operaţiunilor din jurul Leningradului, formaţiuni de trupe germane au ocupat castelul istoric al ţarilor situat la sud-vest de Leningrad şi cunoscut sub numele de „Versailles al Orientului".

Bateriile sovietice au încercat în zadar să împiedice încercuirea trupelor bolşevice din acest sector, care au fost nimicite.

In Chişinău s'a adus zahăr suficient

Primăria Municipiului Chişinău aduce la cunoştinţa populaţiei că s'a adus în oraş zahăr în cantităţi suficiente. Zahărul se va distribui populaţiei prin toate magazinele de coloniale şi băcănie. Băncile vor obţine zahărul necesar pentru desfacere prin Primăria Municipiului.

Se va ţine un registru alfabetic unde vor fi trecuţi cumpărătorii, aceştia din urmă semnând de cumpărarea zahărului, în cantităţi stabilite pentru consumul obişnuit.

Populaţia est invitată a procura zahărul numai dela băcănii din preajma domiciliului.

Cei cari vor procura zahărul de la mai multe băcănii, vor suferi rigorile legii.

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE AL MUNCII, Str. Sărindar No. 5—7—9, Bucureşti